

ÁRSSKÝRSLA 2016

Hringssjá
Náms- og starfsendurhæfing

INNGANGUR

Hringsjá, náms og starfsendurhæfing er ætluð einstaklingum 18 ára og eldri sem hafa verið frá vinnu- markaði eða námi vegna slysa, veikinda, félagslegra erfiðleika eða annarra áfalla. Hringsjá hentar einnig þeim sem eru með litla grunnmenntun eða hafa átt erfitt með að tileinka sér hefðbundið nám. Endurhæfingin felst í einstaklingsmiðuðu námi í formi styttri námskeiða eða einingabæru námi með sérhæfðri ráðgjöf og stuðningi. Markmiðin með náminu og endurhæfingunni eru að einstaklingar fari út á vinnumarkað og/eða í áframhaldandi nám eftir endurhæfingu hjá Hringsjá.

Undirmerkmíðin eru að leggja eða endurnýja almennan þekkingargrunn einstaklinga, að undirbúa einstaklinga fyrir almenn skrifstofu- og þjónustustörf, að efla persónulega færni einstaklinga, að efla félagslega færni einstaklinga, að auka samfélagslega þátttöku og lífsgæði einstaklinga og fjölskyldna þeirra. Meðal markmiða Hringsjár náms- og starfsendurhæfingar er að vera á hverjum tíma leiðandi í því verkefni að endurhæfa og styðja einstaklinga til sjálfstæðis, virkni og þátttöku í samfélaginu.

Hringsjá hefur starfað sem sjálfstæð stofnun frá 6. október árið 1987 og er í eigu Öryrkjabandalags Íslands. Hringsjá hét fyrst Starfsþjálfun fatlaðra, síðan Hringsjá starfsþjálfun fatlaðra, en árið 2006 var nafninu breytt í Hringsjá náms- og starfsendurhæfing.

STJÓRN

Stjórn Hringsjár er skipuð af Öryrkjabandalagi Íslands og var þannig skipuð árið 2016:

Halldór Sævar Guðbergsson, formaður

Lilja Þorgeirsdóttir

Guðbjörg Kristín Eiríksdóttir

Grétar Pétur Geirsson

Stjórnarfundir á árinu voru 2 talsins, auk þess sem formaður og forstöðumaður sátu ýmsa fundi í tengslum við starfsemi og rekstur Hringsjár. Meðal stærstu verkefna var að tryggja rekstrarlegan fjárhag starfseminnar.

FJÁRMÖGNUN

Hringsjá náms- og starfsendurhæfing er fjármögnuð með sölu á þjónustu. Kaupendur á árinu voru Vinnumálastofnun, Virk starfsendurhæfingarsjóður, Reykjavíkurborg, Kópavogsbær, önnur sveitafélög, aðrar starfsendurhæfingarstöðvar og aðrir samstarfsaðilar.

HÚSNÆÐISMÁL

Húsnæði Hringsjár að Hátúni 10d er 555 fm að stærð og var á sínum tíma byggt fyrir náms- og starfsendurhæfingu og hefur lengst af verið vel fullnægjandi. Við fjölgun nemenda og starfsfólks er svo komið að húsnæðið er orðið allt of lítið fyrir bæði nemendur og starfsfólk. Hringsjá leigir nú 100 fm af Brynju hússjóð í Hátúni 10 og það húsnæði var afhent í ágúst 2016. Það samanstendur af þremur skrifstofum, einni kennslustofu og eldhúsaðstöðu. Einnig fer kennsla að hluta til fram í Íþróttahúsi fatlaðra.

Á árinu 2016 var skipt um gólfdukk í miðrymi. Framundan eru ýmsar viðgerðir t.a.m. á raflögnum og raftenglum í gólfi í kennslustofum, stækka þarf rafkerfi, skipta um gólfdukk og mála kennslustofur. BG verktakar sinntu þrifum á húsnæðinu í Hátúni 10d, Örtækni sinnti þrifum á húsnæðinu í Hátúni 10 og Brynja hússjóður um hreinsun á lóðinni.

ÞJÓNUSTUSAMNINGAR

VIRK STARFSENDURHÆFINGARSJÓÐUR

Þjónustusamningur er við **VIRK Starfsendurhæfingarsjóð** um þjónustu á sviði náms- og starfsendurhæfingar; bæði þátttöku á námskeiðum, mati á stöðu og starfsendurhæfingarmöguleikum, einstaklingsbundinni þverfaglegri starfsendurhæfingu og eftirfylgni. Samningurinn gildir um þjónustu fyrir einstaklinga sem eru með heilsubrest og hafa þörf fyrir atvinnutengda starfsendurhæfingu. Samningur um þjónustu á sviði starfsendurhæfingar sem gerður var 30. september 2015 var framlengdur til ársloka 2017.

VINNUMÁLASTOFNUN

Þjónustuamningur var gerður í framhaldi af samningi dags. 31. október 2014 og gildir frá 1. janúar 2017 – 31. desember 2018. Samningurinn nær til einstaklinga sem metnir eru í þörf fyrir atvinnutengda endurhæfingu skv. lögum nr. 112/2008 um sjúkratryggingar, nr. 100/2007 um almannatryggingar, lögum nr. 59/1992 um málefni fólks með fötlun eða lögum nr. 55/2006 um vinnumarkaðsaðgerðir.

HEILSUGÆSLAN LÁGMÚLA

Við upphaf náms- og starfsendurhæfingar í Hringsjá undirrita allir nemendur samstarfssaming þar sem þeir skuldbinda sig að hlíta ákveðnum reglum á meðan á náminu stendur. Hringsjá er reyklaust og vímuefnalaust hús. Nemandi heimilar vímuefnaskimun ef forstöðumaður fer fram á það. Gerður var samstarfssamningur við Heilsugæsluna Lágmúla að sjá um framkvæmdina á vímuefnaskimuninni.

Heilsugæslan Lágmúla

ADVANIA

Þjónustusamningur um aðgang að Innu og tengdum kerfum var undirritaður 13. desember 2016 við Advania. Kerfið felur m.a. í sér umsóknarkerfi, nemendabókhald, stundatöflugerð, kennslukerfi, námsskrár, heldur utan um samskipti nemenda og kennara, kennslumat, skýrslugerð, útskrift og tengingu við bókhald. Kerfið auðveldar öll samskipti og með innleiðingu þess er komin tenging við kerfi framhaldsskólanna sem er mjög mikilvæg fyrir starfseminu og nemendur.

STARFSFÓLK

Eftirfarandi einstaklingar störfuðu hjá Hringsjá á árinu 2016 í 15 stöðugildum og sinntu eftirfarandi verkefnum:

- Adolf Hólm Petersen, félagsfræði - stundakennari
- Anna Sigríður Einarsdóttir, náms- og starfsráðgjafi
- Ásta Fanney Reynisdóttir, aðstoðaritari
- Gígja Baldursdóttir, Davis ráðgjafi, gæðastjórnun, myndlist og sértæk námsaðstoð
- Guðrún Aldís Jóhannsdóttir, bókfærsla-stundakennari
- Halldór Örn Þorsteinsson, stærðfræði, bókfærsla, fjármál, stuðningskennsla
- Helga Björnsdóttir, stærðfræði – afleysing vegna fæðingarorlofs
- Helga Eysteinsdóttir, forstöðumaður
- Jón Baldvin Georgsson, upplýsinga- og tölvutækni og rekstur upplýsingakerfis Hringsjár
- Kolbrún Hjálmtýsdóttir, náms- og starfsráðgjöf og fjölskylduráðgjafi
- Lilja Ósk Magnúsdóttir, stærðfræði- afleysing vegna fæðingarorlofs
- Linda Björk Sigurðardóttir, íslenska, bókmenntir, vélritun
- Magnús Ingimundarson, enska- stundakennari
- Ólína Sveinsdóttir, fjármál, rekstur, bókfærsla og bókhald
- Sigríður Margrét Hermannsdóttir, félagsráðgjafi
- Svala Arnardóttir, viðurkenndur bókari
- Unnur Vilhjálmsdóttir, ritari
- Valgerður Jóna Valgarðsdóttir, ritari og umsjón með námskeiðum

Eftirfarandi einstaklingar störfuðu við Hringsjá í verktöku við ýmis verkefni:

- Elsa Bára Traustadóttir, sálfræðingur
- Helga Arnardóttir, MSc. í félags- og heilsusálfræði
- Hlynur Áskelsson, íþróttufræðingur
- Jón Baldvin Georgsson, upplýsinga- og tölvutækni
- Katrín R. Hjálmarsdóttir, sérkennari
- Kolbeinn Sigurjónsson, Davis ráðgjafi og tölvunarfræðingur
- María Pálsdóttir, leikkona
- Sigríður Jónsdóttir, ráðgjafi og markþjálfari

Einn starfsmaður Hringsjár starfaði skv. örorkuvinnusamningum í samstarfi við Vinnumálastofnun. Starfsmannafundir voru haldnir vikulega. Starfsmenn tóku auk þess þátt í ýmsum ráðstefnum, fundum og fyrirlestrum; m.a. aðalfund ÖBÍ, ársfundi VIRK, námskeið á vegum BHM og Endurmenntun HÍ. Auk þess tóku starfsmenn þátt í öðrum uppákomum sem voru til þess fallnar að efla hópinn og starfsánægju og má þar nefna fræðsluferð til Akureyrar þar sem fengin var kynning á starfsemi Starfendurhæfingu Norðurlands og Símeý, Símenntunarmiðstöð Eyjafjarðar. Mikil áhersla er lögð á að Hringsjá sé góður vinnustaður þar sem hlúð er að hverjum og einum og að til staðar séu tækifæri til þróunar í starfi og lífi. Það á við bæði um allt starfsfólk sem og notendur þjónustunnar.

GÆÐAKERFI OG VIÐURKENNINGAR

Mikil áhersla hefur alltaf verið á fagmennsku og gæði í starfsemi Hringsjár. Hringsjá er með gæðavottun EQM (European Quality Mark) sem er sameiginleg gæðaviðmið fyrir fræðsluáðaila utan hins formlega skólakerfis. Fræðslumiðstöð atvinnulífsins veitir gæðavottunina en EQM vottunarferlið byggir á sjálfsmati og eftirliti. Úttektaraðili er BSI á Íslandi sem er faggilt óháð skoðunarstofa. Ávinningur gæðavottunarinnar er fyrst og fremst aukin gæðavitund sem á að efla fræðslustarfsemina.

Með vottuninni er staðfest að Hringsjá stenst evrópskar kröfur um gæði fræðslustarfsemi á fullorðinsstigi. Þetta er frábær viðurkenning á starfsemi Hringsjár og hvetur starfsfólkið til að halda áfram á sömu braut. Hringsjá er með sína eigin gæða- og rekstrarhandbók sem kom út í árslok 2014.

VIÐURKENNING SEM AÐILI TIL AÐ ANNAST FRAMHALDSFRÆÐSLU

Hringsjá er með viðurkenningu frá Mennta- og menningarmálaráðuneytinu sem aðili til að annast framhaldsfræðslu á Íslandi. Viðurkenningin byggir á lögum nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu. Viðurkenningin byggist á mati á aðstöðu til kennslu, skipulagi náms, námskrám, þekkingu, reynslu, fjárhagsmálefnum, tryggingum og gæðakerfi.

SJÁLTFSEIGNARSTOFNUN

Stefnt er að því að Hringsjá verði formlega sjálfseignarstofnun sem er ekki í atvinnurekstri á árinu 2018. Sjálfseignarstofnarnir sem stunda ekki atvinnurekstur starfa samkvæmt staðfestri skipulagsskrá og lúta lögum nr. 19/1988. Eini stofnaðili er Öryrkjabandalag Íslands.

STARFSEMIN

NÁMSKEIÐ

Haldin voru 32 námskeið á árinu 2016, þar af 20 námskeið á vorönn og 12 á haustönn. Þátttakendur sem luku þátttöku á námskeiðum voru alls 243 á árinu.

EINSTAKLINGSBUNDIN ÞVERFAGLEG STARFSENDURHÆFING/NÁM

Nemendur eru teknir inn tvisvar á ári, í janúar og ágúst. Námið tekur að jafnaði þrjár annir. Eins og verið hefur undanfarin ár er kennt í 4-6 kennslustundir á dag, fimm daga vikunnar. Kennt var í litlum hópum og námið einstaklingsmiðað. Flestir nemendur hlutu einstaklingsaðstoð á árinu. Góð samvinna var við framhaldsskóla varðandi námsmat nemenda sem fóru í frekara nám eftir útskrift frá Hringsjá. Áfram var aukin áhersla lögð á að nemendur fari vel undirbúnir út í frekara nám eða atvinnuþátttöku.

Nemendur í náminu á vorönn 2016 voru 72 talsins. Nemendur sem útskrifaðir voru í maí voru 15 talsins og hér fyrir neðan má sjá mynd af hópnum. Við útskriftarathöfn sá Bryndís Ásmundsdóttir um tónlistarflutning og Gissur Pétursson forstjóri Vinnumálastofnunar flutti hátíðarávarpið.

Við útskrift hafa nemendur hlotið gjöf sem ætlað er að minna á þá sigra sem unnist hafa, gleðja og hvetja áfram til frekari sigra. Útskriftargjöf til útskriftarnema á vori 2016 var bókinn Vertu úlfur eftir Héðin Unnsteinsson.

Nemendur í náminu á haustönn 2016 voru alls 75. Útskrifaðir nemendur í desember voru 14 talsins. Við útskriftarathöfn sá Jóhanna Guðrún tónlistarmaður um tónlistarflutning og Guðni Th. Jóhannesson forseti Íslands flutti hátíðarávarp. Útskriftargjöf til útskriftarnema í desember var Spaugfugl eftir Laufeyju Jensdóttur myndlistarmann.

STOÐÞJÓNUSTA

Öllum nemendum og þátttakendum á námskeiðum býðst **ÞJÓNUSTA NÁMS- OG STARFSRÁÐGJAFJA**. Einstaklingar sem eru að kynna sér Hringsjá og sækja um nám/námskeið m.t.t. endurhæfingar og stundum aðstandendur eða stuðningsaðilar þeirra leita einnig til náms- og starfsráðgjafa.

FÉLAGSRÁÐGJAFI Hringsjár sér um gerð endurhæfingaráætlana, sér í lagi í tengslum við umsóknir um endurhæfingarlífeyri til Tryggingarstofnunar ríkisins. Félagsráðgjafi sinnir einnig eftirfylgni við útskrifaða nemendur. Þá hefur lengi verið þörf á aðkomu félagsráðgjafa að náms- og starfsendurhæfingu vegna úrlausna við félagsleg verkefni af ýmsum toga sem nemendur glíma við á hverjum tíma. **Forstöðumaður** sinnir einnig þessum verkefnum að hluta.

FJÖLSKYLDURÁÐGJAFI Hringsjár sér um einkaviðtöl, paraviðtöl og fjölskylduviðtöl. Fjölskylduráðgjöfin hentar vel þegar samskiptaerfiðleikar eru í fjölskyldunni, í parasambandi og/eða þegar börn glíma við hegðunarerfiðleika.

Einnig er boðuð upp á viðtöl hjá markþjálfá. **MARKÞJÁLFI** er með regluleg viðtöl við einstaklinga sem eiga erfitt með að uppfylla markmið sín, þurfa stuðning varðandi skipulag m.a. vegna ADHD og/eða þurfa að vinna með meðvirkni.

LESBLINDA OG SÉRTÆKIR NÁMSÖRÐUGLEIKAR eru algengir meðal nemenda Hringsjár og margir hafa aldrei fengið greiningu. Nauðsynlegt er að staðfesta og skilgreina vandann til þess að hægt sé að finna og nýta viðeigandi aðferðir og leiðir. Alls hlutu 17 einstaklingar **lesgreiningar** á vegum Hringsjár á árinu (15 árið áður). **Sérkennari** sér um lesgreiningar og er notast við **LOGOS** greiningarkerfið. Einnig starfar **Davis® ráðgjafi** í Hringsjá sem sinnir þjónustu við lesblinda en einnig er hægt að beita Davis® tækninni á talnablindu, reikniblindu, skrifblindu og einnig athyglisbrest með eða án ofvirkni.

Nemendur fá skimunarviðtöl hjá **SÁLFRÆÐINGI** ef þess þarf sem eru nýtt til stöðumats og þarfagreiningar einstaklinga og áætlunargerðar í upphafi náms- og endurhæfingar. Einnig sér sálfræðingur um einstaklingsviðtöl, hóptíma og handleiðslu.

ÖNNUR STOÐÞJÓNUSTA

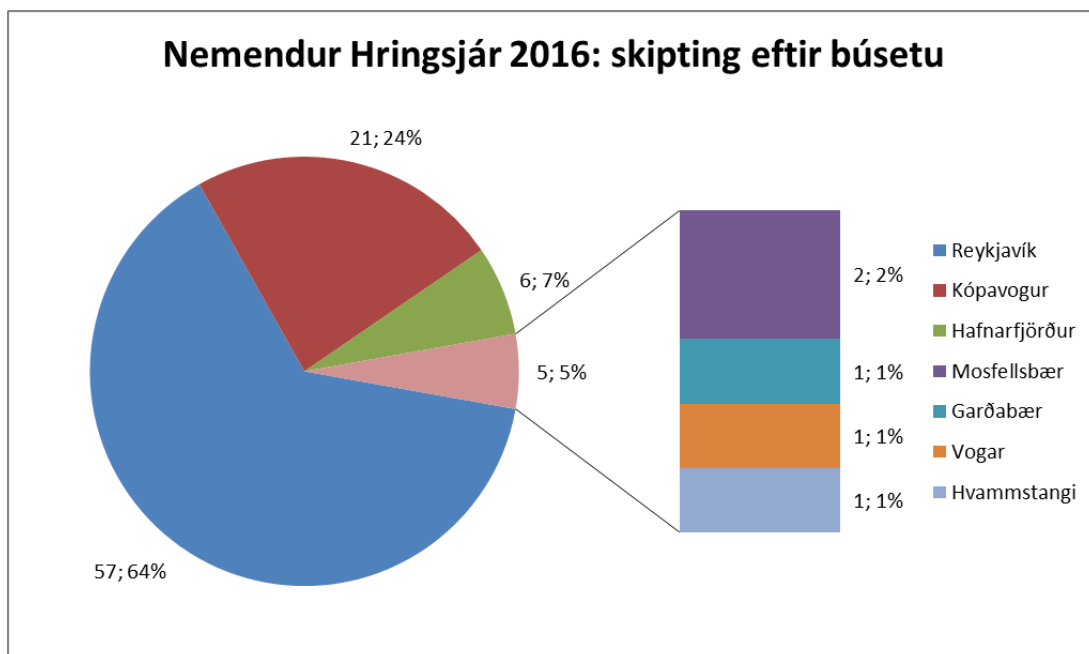
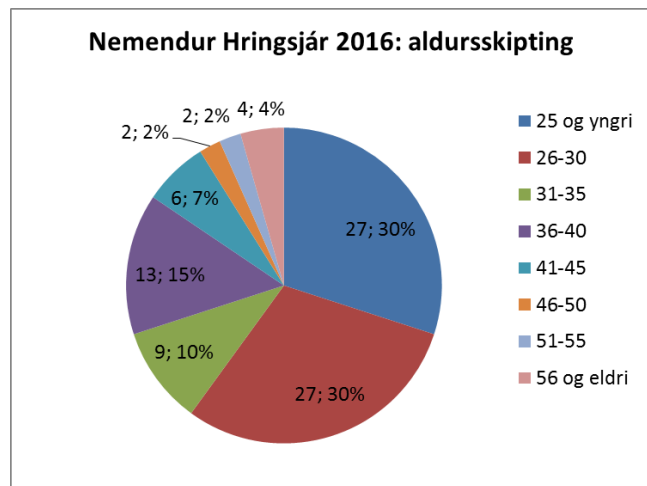
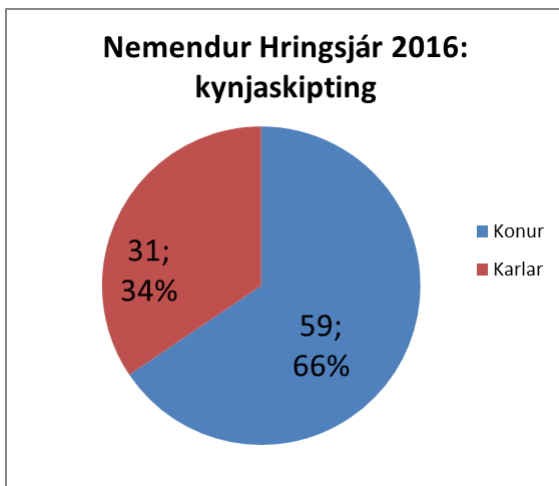
Frá upphafi Hringsjár hefur verið leitast við að nýta allt það sem að gagni getur komið við nám og kennslu, og að ýta hindrunum úr vegi. Áhersla var lögð á friðsælt og þægilegt umhverfi. Dæmi um aðrar leiðir til stuðnings og til þess að efla námsframvindu eru:

- **Bara** stuðningspúðar og hálskragar – sem bæta setstöðu, minnka verki í herðum, handleggjum og höndum. Auðvelda einnig fólki að stunda iðju.
- **Hljóðbókasafnið** – allir nemendur Hringsjár geta nýtt sér þjónustu bókasafnsins.
- **Easy Tutor forritið** - sem auðveldar lesblindum nám.
- **Höfuðsett sem útiloka umhverfisljóð** – hjálpa þeim sem eiga erfitt með að halda einbeitingu.
- **Lofthreinsitæki** – sem auðveldar þeim sem eiga við mikið ofnæmi, astma eða mígreni að etja. Einnig þeim sem eru með ný líffæri, þ.e. eru líffæraþegar. Hreinsar loftið, eyðir lykt og drepur bakteríur.
- Pullur, sessur og skemlar eftir þörfum.
- **Stillanleg borð og stólar** – iðjubjálfi sér um að leiðbeina með val og líkamsbeitingu.

Góði Hirðirinn / Sorpa hefur nú um árabíl verið einn stærsti stuðningsaðili Hringsjár og gert það sem ofan er talið aðgengilegt fyrir nemendur.

NEMENDUR

Eftirfylgjandi línurit sýna skiptingu nemenda eftir kynjahlutfalli, aldri og búsetu á landinu.

DAGLEGT STARF OG ÞJÓNUSTA

Haldið var áfram að auka tækifæri nemenda til að njóta lista og menningarlífs, bæði með heimsóknum og einnig var fjölmörgu listafólki boðið heim. Ásamt því að veita alhliða náms- og starfsendurhæfingu var aukin áhersla á náms- og starfsfræðslu og tengingu við atvinnulífið. Nemendur Hringsjár geta sótt um nemendakort hjá Strætó BS og fá þá sömu kjör og aðrir framhalds- skólanemendur. Góð samvinna var við Hjálparstofnun kirkjunnar, Mæðrastyrksnefnd og Fjölskylduhjálp Íslands vegna matvæla-, lyfja- og annarrar aðstoðar við nemendur. Gott samstarf var við fjöldann allan af stofnunum og sérfræðingum á heilbrigðis- og velferðarsviði svo og vinnumála- og menntakerfi landsins.

FÉLAGSLÍF

Félagslíf nemenda var með hefðbundnum hætti og eftirfarandi uppákomur og atburðir áttu sér stað á árinu:

- Árshátíð
- Bingó
- Bleiki dagurinn – samstaða gegn krabbameinum hjá konum
- Bókasafnið Grófinni
- Dagur íslenskrar tungu
- Hrekkjavaka
- Hjóðbókasafnið
- Hvítur dagur, baráttudagur gegn einelti
- Myndlistarsýningar nemenda
- Páskaveisla
- Sögusýningin
- Tyllidagar – 3 kennsludagar með óhefðbundinni kennslu
- Þemadagar

Fjöldi listamanna og sérfræðinga lagði sitt af mörkum við þessa atburði m.a.:

- Anna Sigríður Pálsdóttir, Lausnin
- Sírý Arnardóttir, fjölmiðlamaður
- Hermundur Rósinkranz, talnaspekingur
- Guðni Gunnarsson, Rope Yoga setrinu
- Ýmsir fyrirverandi nemendur með fræðslu og fyrirlestra
- Ýmsir kennarar frá Kramhúsinu

Flestir þeirra sem að ofan eru taldir gáfu vinnu sína eða seldu hana á lágu verði. Þá komu margir fyrri nemendur einnig töluvert við sögu og hittu m.a. nýnema. Nemendum gafst einnig tækifæri á að sækja eftirfarandi skóla, vinnustaði, söfn og sýningar t.a.m.:

- Hjóðbókasafnið
- Borgarbókasafnið í Grófinni
- Borgarholtsskóli
- Fjölbraut í Ármúla
- Listasafn Íslands
- Menntaskólinn í Kópavogi
- Sögusýninguna
- Tækniskóli Íslands

STYRKIR

Hringsjá fékk styrk frá ÖBÍ á árinu sem var hluti af rekstarafgangi ÖBÍ á árinu 2016 að upphæð kr. 1.300.000 kr. Rekstrarniðurstaða var jákvæð í árslok .

ÝMIS VERKEFNI

Eins og undanfarin ár var nokkur eftirspurn um starfsþjálfun hjá Hringsjá, ekki hvað síst frá nemendum í náms- og starfsráðgjöf við Háskóla Íslands. Auk nemenda í náms- og starfsráðgjöf komu einnig nemendur í félagsráðgjöf frá HÍ, namar í hjúkrunarfræði við HÍ og iðjuþjálfanemar við Háskólann á Akureyri.

Eins og undanfarin ár aðstoðuðu náms- og starfsráðgjafi, félagsráðgjafi og forstöðumaður nemendur við að sækja um ýmsa styrki, m.a. frá Menntunarsjóði Mæðrastyrksnefndar, Menntunarsjóði Sigríðar Jónsdóttur, Menningar- og minningarsjóði kvenna, Bandalagi kvenna í Reykjavík o.fl.

Skólinn endurnýjaði áskrift að Microsoft hugbúnaði enda er sá hugbúnaður í notkun á flestum vinnustöðum og nánast öllum skólum landsins og mikilvægt að nemendur frá Hringsjá geti nýtt sér hann til náms eða starfa. Áfram var unnið að því að þróa umsækjenda- og nemendagagnagrunninn okkar, Námuna.

Af öðrum sérhönnuðum kerfum í notkun má nefna Stofukladdann sem ritari skráir í alla viðveru og fjarvistir og sem reiknar út mætingarþrósentu nemenda. Einnig má nefna kerfi til að skrá einkunnir, prenta út prófskírteini og námsmat og senda út bréf til umsækjenda. Þessi kerfi hafa öll verið þróuð innanhúss af starfsmönnum í samstarfi við **Jón Baldvin Georgsson**.

Í tengslum við kennslu í tölvubókhalda hefur Hringsjá samið við DK Hugbúnað um fjaraðgang að dk bókhaldskerfinu á mjög góðum kjörum.

Heimasíðu Hringsjár var áfram haldið úti og umsjónarmaður síðunnar er **Jón Baldvin Georgsson**. Síðan er vistuð hjá Internet þjónustuaðila Hringsjár, Símanum. Þá er Hringsjá með síðu á facebook þar sem hægt er að fylgjast með daglegu starfi og umsjónarmaður þeirrar síðu er **Gígja Baldursdóttir**.

NIÐURLAG

Starfsárið 2016 var afar annasamt og árangursríkt í marga staði. Tekist var á við fleiri verkefni og farsælu samstarfi haldið áfram við helstu samstarfsaðila. Hringsjá tók til leigu nýtt húsnæði í Hátúni 10 sem er kallað Smásjá í daglegu tali. **Öryrkjabandalag Íslands** stóð eins og endranær við bakið á starfseminni og veitti dyggan stuðning.

Á árinu 2017 verður áfram unnið að því að tryggja fjárhagslegan sem og faglegan grunn Hringsjár ásamt því að efla þjónustu, árangur og gæði starfseminnar. Unnið verður að breytingu á verkferlum og gæða- og rekstrarhandbók uppfærð. Innleiðing verður á nemendaumsjónarkerfinu Innu. Á árinu mun Hringsjá áfram hafa það að markmiði að bjóða fjölbreytta og þverfaglega starfsendurhæfingu með auknum tengslum atvinnulífs og skóla.

Reykjavík, 2. júní 2017

Helga Eysteinsdóttir, forstöðumaður Hringsjár